

Hygieniska Eleganta Hållbara

Syster täcken Syster madrasserSäljas av Möbel-, Sängkläder- och Manufakturfabriker inom hela landet.
A/B Stockholms Vaddfabrik
Stockholm - Liljeholmen
Kungl. Hovleverantör

Vad har hänt?

LENINGRADS HÖGSTE STYRES-
MAN, Sergei Kirov, har skjutits på
sitt ämbetsrum av en tretioårig förutva-
rande tjänsteman. Om dödets är en en-
skild hämndakt eller om mördaren har
bakom sig någon mera utbredd oppo-
sitionsrörelse — möjligen med anledning
av den gamla striden, för eller emot världs-
revolutionen — är i skrivande stund icke
lätt att avgöra. Men omfattande säker-
hetsåtgärder, innefattande bl. a. avstäm-
ningar och dödsstraff, ha genast vidtagits
till statens skydd. Kirov var en av
Rysslands högst uppsatta funktionärer,
bl. a. sekreterare i Kommunistiska partiets
centralkommitté, samt ledamot av
centrala exekutivkommittén, en gammal
pålitlig revolutionär ur folkets egna led.
Mordet har framkallat oerhörda sorge-
yttringar från hela Sovjet-Unionen, vars
befolkning från de mest skilda länders-
delar med brev och telegram till högsta
ledningen lägga sin bestörtning i dagen.
Begravningshögtidligheten, som förtogs
till Moskva, formär sig till ett starkt
tillitsvotum för den sittande ledningen.

ATT FYRTIOTVA TUSEN LADOR
KANONAMMUNITION frigivits
av norska regeringen för export till de
krigförande sydamerikanska staterna har
uppväckt stor förväring i London. Detta
brytande av Folkförbundets vapenblockad,
säger man, går illa ihop med norska
Stortingets uppgitt att fördela Nobels
fredspris. Statsminister Mowinckel för-
svarar sig emellertid med, att ammu-
nitionspartiet var både beställt och betalat
före blockadens ikraftträdande — fastän
det var tråkigt för regeringen hade den
intet annat att göra än att bevilja licen-
sens efteråt. Allra helst som blocka-
den bevisligen brutits i andra
länder och Norge trots enträgen för-
ställningar i Genève inte lyckats lå löfte
om dess effektiva upprätthållande.

ÖVERENSKOMMELSE OM SAAR-
GRUVORNA har äntligen träffats i
Rom mellan Frankrike och Tyskland. Den
innebär att Tyskland skall betala en en-
gångssumma på 150 miljoner riksmark,
varemot Frankrike avstår från alla an-
språk på Saargruvorna, järnvägarna och
gränsstationerna. Dessutom tillförsäkras
Frankrike ett räntefritt utnyttjande i viss
utsträckning och under 5 år av de gru-
vor, vilkas schakt ligga på franskt om-
råde. Politiskt innehåller överenskom-
melsen vissa garantier för skydd åt icke
röstberättigade Saarinvånarna, samt för
emigrationsrätt åt Saarinvånarna inom
ett år efter omröstningen.

MR BALDWIN HAR STÅTT UPP
i engelska underhuset och förda-
rat att med hänsyn till hela världens
och särskilt Tysklands senaste utrustningar,
måste England tänka på att skaffa sig
luftstridskrafter, som bättre än nu kunna
tillförsäkra England fred, trygghet och
frihet. Något annat botemedel mot den
för freden solycksbådande nervositeten,
som från Tyskland sprider sig till land
efter land, kände Mr Baldwin inte till.

DEN JUGOSLAVISKA NOTEN TILL
FOLKFÖRBUNDET, som lämna-

I folkhälsans intresse: Folkpensioneringen bort med straffet för fosterfördriving — fram för sexuell upplysning!

Dr. Tove Mohr.

Dr. Andrea Andreen-Svedberg.

Dr. Mohr betonade framförallt den stora risk som straffet mot fosterfördriving medför, därigenom att kvinnorna skyddslova tvingas över till kvacksalvares och klåparens livstafva »hjälp». Ur sin präkta kunde dr. Mohr ta fram oräkneliga exempel på vad denna hjälp kostar i sjukdom och lidanden och pengar — ofta lånade eller uppböringade genom umäranden och svält. F. ö. tycktes dr. Mohr helt ansluta sig till de synpunkter på straffvägen som justitieminister Schlyter lagt fram i sitt förslag till ny abortlagstiftning.

Dr. Svedberg underströk i sitt anförande om undervisningen i sexualhygien mycket starkt nödvändigheten av att den växande generationen genom en klart och naturligt meddelad sexualkunskap får riktlinjer för sitt handlande. Det är inte bara en orimlig grynhet att lämna denna uppväxande generation ut utan kunskap och utan vägledning brottas med ett vaknande driftliv. Det är också ett samhällsintresse av första rang att ungdomen får hållpunkter, såväl med hänsyn till sig själva som med hänsyn till sina medmänniskor. Och det finns, trots alla svårigheter att finna den riktiga medelvägen, vissa riktlinjer som låta sig hygieniskt motivera och då inte bara individuellt hygieniskt utan även samhällshygieniskt.

Det blir då kravet på återhälsamhet under de första ungdomsåren, motiverat av att den unge inte är kroppsligt och andligt fullvuxen, med vikten av kraftkoncentration på tillväxt och utbildning under denna tid, med värdet av att lärre sublimering av driften. Och framförallt som en nödvändig bakgrund för att man skall kunna resa ett allmänt sexualhygieniskt krav, kravet på en värdig form för sexuallivet. Denna värdiga form är det personliga förhållandet med trohet för den tid förbindelsen varar, och ansvar för de barn, som kunna komma till i denna.

Jag vet, sade dr. Svedberg, att många, som under de gångna åren talat till ungdom i övergångsåldern gett en framställning efter ungefär dessa linjer och att de ha känt att de blivit förstådda. Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Dr. Svedbergs anförande utmynnade i ett bestämt önskemål och en bestämd förhoppning att myndigheterna nu äntligen måtte följande denna sak, som ett led i de positiva åtgärder för folkhälsa.

Frågan om folkpensioneringen är för närvarande högaktuell i Sverige. Dels i största allmänhet på grund av det förändrade inbördes förhållande mellan produktiva och improduktiva åldersgrupper, som en fortsatt nativitetsminskning så småningom måste medföra. Dels och i synnerhet genom det förslag till revision av den allmänna pensionsförsäkringen som under året avgivits av 1928 års pensionsförsäkringskommitté.

Alla som på ett eller annat sätt kommit i beröring med folkpensioneringen av 1913 — och det är ju praktiskt taget hela svenska folket — äro säkert medvetna om att detta första försök till organisering av de gamla och invalidernas försörjning utanför fattigvården lidit av ganska stora brister. Bland de mera framträdande olägenheterna ha varit försörjningens otillräcklighet, de suddiga gränserna mellan denna och övriga sociala försäkringsgrenar med därav följande luckor i försäkringen; otillfredsställande avgränsning mellan den av ålderdom och den av invaliditet förosakade arbetsoförmågan, uppenbara orättvisor i fördelningen av försäkrings- och understödsbelopp mellan män och kvinnor. Lagen av 1913 om allmän pensionsförsäkring har också varit föremål för oupphörliga ändringsförslag från de mest

skilda håll och när K. Maj:t år 1928 på riksdagens begäran tillsatte en kommitté för att utreda frågan fick denna genast mottaga ett stort antal framställningar med olika yrkesgruppers och institutioners önskemål.

Det är också ganska genomgripande förändringar och på flera punkter väsentliga förbättringar som föreslås i pensionsförsäkringskommitténs innehållsrika betänkande.

Först och främst har majoriteten — nämligen sex av kommitténs tio ledamöter med ordföranden, landshövding Lin-
nér, i spetsen — föreslagit en uppdelning av pensionsförsäkringen så att den allmänna och obligatoriska försäkringen begränsats till en ålderdomspensionering medan försäkringen mot förtidsinvaliditet överflyttats till de frivilliga sjukkas-
sorna. Med denna uppdelning vill man dels försöka utjämna de luckor som nu förekomma mellan sjuk- och invaliditetsförsäkring. Dels hoppas man komma till rätta med vissa svårigheter vid avgränsandet om invaliditet föreligger eller ej. Kommittén bygger härvid på sjukkas-
sornas större övervaknings- och kontrollm-
öjligheter.

Vidare föreslår kommittén betydligt höjda avgifter för pensioneringens finan-
(Forts. å sid. 4.)

Ester Ståhlberg.

En toleransens förespråkare från Finland.

Fru Ester Ståhlberg.

Finlands förste president och stora namn bl. a. på förvaltningsrättens område, professor **Kaarlo Juho Ståhlberg** hör säkert likaväl som hans hustru, författarinnan **Ester Ståhlberg**, till de högst aktade och beundrade personligheterna i Finland. Namnet Ståhlberg är ouppöpligt knutet till ett skede av Finlands historia, när det var ansvarslösa, modiga och vidsynta människors stora uppgitt att mitt i omistörningarna söka utforma den nya statens självständiga tillvaro.

Ansvarskänsla och vidsynhet är också det första och bestående intrycket som ett personligt sammanträffande med fru Ståhlberg förmedlar. Båda makarna Ståhlberg ha just i dagarna varit på besök i Stockholm, varifrån dock presiden-

ten måste resa hem litet i förväg. Men vid ett samtal med Tidevarvet berättar fru Ståhlberg om några av de problem, som djupast intressera henne och där hon också har sin makes fulla förståelse och intresse. — En presentation av Ester Ståhlberg som författarinna är nog ganska överflödig inför den svenska publiken. Hennes kanske mest lästa bok, *Söndag*, har nämligen i Sverige utgått i upplagor inalles på tretio tusen exemplar. (Den är f. ö. översatt till 9 språk.) Och hur många är det inte som med glädje läst också hennes andra böcker, *Den gamla ljusstaken*, *Mot dagbräckningen*, *Se, drömmaren kommer där*.

Fru Ståhlberg besitter som författare en egenhet, som nog är ganska enastående, nämligen den att skriva på både finska och svenska. Hennes böcker komma samtidigt ut i original på två språk. Andra sedan min ungdom, säger fru Ståhlberg, har jag varit fullkomligt förtrogen med båda språken och talat in det ena, än det andra som mitt verkliga hem-språk. Det beror i allmänhet på ämnet, vilket språk jag först väljer för mina böcker. Skildringen av Estlands friljeshetskamp t. ex. tycktes mig på många sätt stå Finlands historia och Finlands öde så nära, att finska blev det naturliga språket för mig att skriva på. Men just nu håller jag på med ett arbete om Mathilda Wrede, och det skriver jag nog först på svenska. Ty både hennes brog och hennes vänner, som jag sammanträffat med under förberedelserna, ha i allmänhet använt svenska språket.

(Forts. å sid. 4.)

Glöm ej Tidevarvet
Reklamkonto 55160

Vi vädja även i år till våra vänner,

Veckovakten.

TIDEVARVET

Radikal
politisk
veckotidning.REDAKTÖR:
Carin Hermella.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.Utkommer varje helgfri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stock-
holm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén,
Norrlandsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLMSpecialitet: Familje- och arvsaker
Boutretningar och testamenter, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Tandläkare

Gustav Rosenberg

Regeringsgat. 9V. Tel. 21 02 05.

Märta Armfelt

Generalagent i Skandia

Kostnadsfri rådgivning daglig
kl. 12-1 & Skandias huvud-
kontor, Mynttorget 1.
Tel. Nannanrop Skandia-Freja.

Specialitet:

Pension-, livränte-, liv- och sjuk-
försäkring.

Allm. Barnbördshusets poliklinik

Alla vardagar 11-12 för havandeskapet
och dess sjukdomar och 14-14.30 för
kvinnosjukdomar.För medellösa kostnadsfritt, för andra
mot erlliggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik

Vid Kornhamnstorg 4
Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-11 f.m.
För havandeskapet och
dess sjukdomar.För medellösa kostnadsfritt, för andra
mot erlliggande av 2 kronor.

Professor Johan Almqvist

Nybrogatan 7, Stockholm. Tel. 67 50 75
Mottagning:
1/9-9, 4-5, dagar 3-6. Måndag 10-11.
Tisdag och Kvinnosjukdomar.
UPPLYSNING I AKTENS POLYPLIGA
OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons

FÖRLOSSNINGHEM

LINNÉGATAN 19
Mottager inackord, även för längre tid.
Tryggt och egen-, värlk.
Tel. 778 24.

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.
Mottagning 11-2. Rådfrågning även per
korrespondens. Begär prospekt och frå-
gelista. Leg. läkare.
Address: Uplandsгат. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Arbetarnas egen

Tandklinik

Svedenborgsgatan 42
(hörnet av Skånegatan).
Mottagningsstider: 10-3, 5-7.
Tel. 41 61 24.

ALL SLAGS TANDVÅRD.

Legitimerad tandläkare.
Låga priser.

STAMNING,

(TALSKRACK) o. a. nervösa talrub-
bingar samt tvångstankar behandlas av
talpedagog P. O. Broberg, Floragatan
16, Sthlm. Tel. 10 03 24. Svare, 1 kr.
Varning i värdeföls korrespondensmetod!

Den 8 Dec. 1934.

Bostads-
frågan.Ett samhällsintresse av
första ordningen.

Bostadsfrågan och dess stora be-
tydelse gör sig påmint ständigt på
nytt och från de mest skilda håll.
Det samlingsarbete av experter på
bostadsfrågans olika områden, *Bos-
tadsfrågan och vår ekonomi*, som Hyres-
gästernas förslag givit ut och där ut-
märkta undersökningar av de fak-
tiska förhållandena förekomma, ger
god upplysning om saken. Man får
där bl. a. veta att vi i närvaran-
de stund ha en trångboddhet i Sve-
rige, som kan exemplifieras med följ-
ande siffror: Sextio tusen av Stock-
holms 521,618 innevägnare bo i över-
befolkade bostäder, femtiotusen av
Göteborgs 252,721, tretusenfemhun-
dra av Lunds 23,500, d. v. s. att en
fjärdedel av den svenska stadsbe-
folkningen bor i överbefolkade bo-
städer.

Författarna påminna om trång-
boddhetens alla olägenheter, att det
i vissa fall finns plats för bara sän-
gar i bostaden, att det är för litet luft,
och att man aldrig kan vara ostörd,
att risken för neuroser och sjukdo-
mar ökas i de dåliga bostäderna —
med ett ord, att ett samhälle med
dåliga bostäder även blir ett sam-
hälle med många sanatorier och fän-
gelsor. Man påvisar även den opro-
portionerligt stora del av de lägre
inkomsttagarnas tillgångar som åtgå
till hyran och i samband med detta,
hur hyrona nästan utan avbrott
stegras från år till år. Hur betalar
svenska folket dessa sina för dyra
bostäder? Jo, genom att inte skaffa
sig barn. Vi ha redan redogjort för
makarna Myrds undersökningar på
dessa områden. I bostaden och vår
ekonomi uppvisar docenten Alf Jo-
hansson samma faktum och tillfogar
den anmärkning att en radikal för-
bättring av nuvarande bostadsstan-
dard är av avgörande vikt för be-
folkningens framtida bestånd.

Man måste för att afhjälpa
bristerna först och främst genom-
föra större planmässighet inom bo-
stadsproduktionen. I stället för att
slösa bort pengar och arbetskraft på

Dansk ungdom intres-
serad av kvinnosak.En redogörelse av Tidevarvets medarbetare i Köpenhamn,
Lis Tørsleff.

Måske er det paa visse omraader en
fordel at ligge nazilandet saa nær,
som tilføjet er med Danmark. Der er
i hvert fald ingen tvivl om at vore kvinde-
organisationer er kvikket værdigt op de
sidste aar. Dannelsen af en ungdomsaf-
deling, der nu indtager en ret selvstæn-
dig stilling indenfor Kvindesamfundets
rammer, og som udfolder en værdig akti-
vitet med diskussioner og studiekredse,
gaa i hvert fald noget af den fornøylse,
der maatte til, om ungdommen skulde in-
teresserer i aktivt kvindesagligt arbejde.

Vores blad »Kvinden og Samfundet»
er ogsaa forbedret ganske betydeligt. Den
historiske forsidebetegning er forsvundet
og har givet plads for en mystisk række
af vandrettede linjer, men der er dog nu
haab om, efterhaanden som finanserne
bedres, og aanden stadig opvikkes, at vi
kan faa noget skiftende billedstof, saaledes
at man med større interesse vil gribe
efter bladet naar det falder ind gennem

kriser og sæsonvæbrotter skulle bo-
stadsbygget drivas med så jämn
belastning som möjligt. Bostadspro-
duktionen insatt i det stora samman-
hanget arbetslöshet och försörjnings-
svårigheter skulle betyda en väldig
arbetsreserv, som, om den toges i
bruk, skulle ge arbete åt tusenden,
samtidigt som de brister i bostads-
standarden kunde gottgöras, under
vilka den svenska befolkningen nu i
stor utsträckning lida. Det skulle
t. ex. behövas 240,000 nya eldstäder
i svenska städer om varje familj
skulle få minst 2 rum och kök. Detta
skulle ge arbete åt ca: 40,000 ar-
betare i tio år!

Men ha vi råd med detta?
Ja, till samhällsnyttan är
bostadsnöden ett orimligt tillstånd.
Men hand i hand med dess afhjäl-
pande måste gå ansträngningar att
pressa ned bostadskostnaderna. Och
här ha vi hjälpmiddel att tillgripa så-
som rationaliserad byggnadsproduk-
tion, förbättrad kreditorganisation
och sist men inte minst en målmed-
veten och effektiv tomtpolitik.

Det kan icke nog påpekas att bo-
stadsstandarden är av ingripande
betydelse icke bara för befolkningens
frågan i trängre mening men även i
fråga om sjukdomar såsom tuberku-
los och reumatism och för bekäm-
pande av alkoholismen. Ett sam-
hällsintresse, alltså, av första ord-
ningen.

dörspråkken. Trods de strenge linjer
blir de kvindesaglige emner nemlig efter-
haanden behandlade med langt større liv
og fart end tidligere.

Oprettelsen af *Danske Kvinders Er-
hvervsraads* i foråret 1934 er dog sikkert
det alvorligste fremstød, der er sket fra
kvindernes side.

Formanden: fuldmægtig *Anna Westergaard*
holdt foreleden et foredrag i rad-
dioen, hvorigennem hun blandt andet
fremførte nogle af resultaterne fra det
foreløbige arbejde. Og jeg synes man
maa sige, de ser lovende ud.

Anna Westergaard fremhævede, hvor-
ledes udviklingen i de sidste 50 aar havde
bragt kvinderne lige ret med mændene
paa næsten alle omraader formelt set,
men hvorledes den økonomiske udvikling
ikke var fulgt med, idet vi her i dag om-
trent staaar som for 50 aar siden. Der
findes nu 5-600,000 erhvervsende kvin-
der, men de tilhører næsten alle under-
klassen, de holdes ude! Dette er knap
hjemme en saa velkendt sag, at man knap
nok spørres tilstrækkelig hver gang man
aarter faar et bevis for det, naar man da
ikke selv er impliceret. — Men fra nu af
vil *erhvervsraadet*, dels staa som en vagt-
post mod al eventuel uret, dels være en
central hvor alle vil kunne henvende sig
og modtage vejledning og oplysning.

Nu maa man naturligvis ikke oppe i
Sverige faa indtryk af, at der slet ikke
er blevet gjort noget paa disse feiler før
i dag. Det har fra gammel tid været
varetaget af Kvindesamfundet, efter fæl-
lesraadets dannelse ogsaa af dette, men
man vil sikkert forstaa hvor betydnings-
fuldt det er, at faa dannet en institution
udelukkende med denne opgave. Der vil
naturligvis herigennem blive meget større
chance for at drage alle tilfælde frem i
dagens lys og slaa ned paa dem ud fra
en fællesopdræt.

Ved nedsettelse af regeringskommis-
sioner har det fra gammel tid været kom-
tume, at der først (og da end ikke altid
godvilligt) indrømmes kvinderne søde i
disse, naar de har fremført klage over
udelukkelse. Det er jo en lidt besværlig
vej at gaa, men foreløbig aabenbart nød-
værende. Erhvervsraadet har foreløbig gre-
bet ind ved dannelse af de to meget vigtige
kommissioner, der er nedsatte i dette
halvaar.

Den ene drejer sig om tjenestemandens
hustruers ret til at erhverve næringsbrev.
Her ansaa man det naturligvis ganske
uundværdigt at høre kvindernes mening.
Den kunde man vel ogsaa kende, men
det plejer dog at være saadan, at man in-

Frankrike och
utlänningarna.

Vilken fransk tidning man än tar i sin
hand nu för tiden — nog slysselät-
ter den sig ingående med frågan om främ-
lingsinvationen. Tönen i de olika tidning-
arna är mer eller mindre ålskvard, slut-
satsarna mer eller mindre radikala —
men i varje fall ser det ut att dra ihop
sig till en regelrätt kampanj, där det inte
är en eller annan hetsig insändare som
talar, utan ansedda politiker och journal-
ister, som uppträda i stort upplagda ar-
tiklerier.

Nu måste man erkänna att Frankrike
varit det gästrikaste av alla länder, och
att det trots kris och inrepolitiska svårige-
heter förstärkt att upprätthålla denna tra-
dition. Varje utlänning, vilken nationellt
han än tillhör har — förutsatt att han
inte varit i konflikt med polisen eller rätt-
visan — utan besvär kunnat få uppehålls-
tillstånd, som automatiskt och utan några
svårigheter blivit förlängda.

Det faktum att den annars så vidhjärta-
de franska pressen nu plössligt med säll-
synt enighet satt in en skarp attack ifråga
om uppehållstillföretarna kan inte för-
bigås med tystnad. Framförallt därför
att den givit anledning till så många miss-
förstånd och vidare därför, att den inte
gäller utlänningarna såsom sådana, utan
endast och allena i egenskap av *arbets-
tagare*.

De flesta andra stater, också de för
sin gästfrihet mest bekanta som t. ex.
Holland och Schweiz ha för länge sedan
infört vissa kontingenteringslagar och

den man fradömmar individet dets ret til
erhverv, lader det faa lejlighed til at
fremføre en forsvartale.

Den anden kommission drejede sig om
arbejdsledshedsforsikning og havde paa
programmet: lavere godtgørelse for kvin-
der end for mænd under arbejdsløshed.
Ogsaa her var det lige saa naturligt som
forkasteligt at man ikke interesserede sig
for kvindens indstilling til et saadant for-
sørgs.

Et andet udmærket eksempel paa for-
bigaaelse af kvinder uden saglig begrun-
delse er magistraten, der averterede efter
mandlige kortmedhjælpere. Som følge
af Erhvervsraadets henvendelse rettede
man sig.

Naturligvis falder ogsaa forsvaret af
gifte kvinders erhvervsret ind under Er-
hvervsraadets arbejdsfelt. Som Anna
Westergaard saa rigtig fremhævede i sit
foredrag er der en naturlig overgang fra
fratagelse af gifte kvinders ret til selver-
hverv til hjemmevergende døtre, formu-
ende kvinder og derfra til os alle.

Det er derfor påvædning i tide at ga-
dere sig mod ethvert angreb paa kvinder-
nes ret til arbejde, og der er grund til at
gøre dette forsvare mere effektivt nu, hvor
den reaktionære bølge begynder sit tag
i folk, og ikke at blive staaende ved et
forsvar, men selv være den angripende
part gennem stadig videre anvendelse af
kvinder paa alle de felter loven virkelig
anviser.

För resande till Stockholm
rekommenderasK. F. U. K. - Förbundets
nyinredda HOSPITSBirgerjarlag. 27 (OBS.! vid Engelbrekts-
plan). Spårsväga 5 dir. från Centralen.
Tel. 11 07 25.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas

Elegant. Tel. 23 35 35. Företagsläg.

St Ansarsboden

Malmiskällnadsgatan 7, Stockholm C.
Postg. 56337. — Telefon 10 96 92.
Beställn. mottagas. Postorder ombesörjes.
Bästa inköpskälla för kristlig konst i alla
utföranden.

1/1-Ylle 150 cm. Bj

för draperier, ottomander, borddukar, kuddear m.m.
Ljud- o. värmeisolerande, i många färger, pris
2,50 ned.

Oskarsöns Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

Karl Thorsell

Damskräddare

Brahegatan 28 n. B. Tel. 629751

REKOMMENDERAS

Etabl. 1913

Vaccinationens

vara eller icke vara är aktuellt. Menin-
garna bryta sig för och emot. V. Vall-
bergs broschyr »Tandrotans» sändes Eder
alldeles gratis vid rek. från *Hälsokultur*,
Box 634, Stockholm 1. Medsänd gärna
10 öre till porto.

Sy Edra

kläder själva!

Dambyster på och utan ställning!

Olika storlekar.

A. B. GEJON

Birger Jarlagatan 32, Stockholm

BORGHAMNS Lanthushållsskola

Östergötland. Kurs 9 januari—22 juni. Undervisning i matlagning, bakning,
slakt, konservering, närings- & födoämneslära, hälsölära & barnavård samt hem-
värd, sömnad, vävnad (enkl. såväl som konstväv.). Mjölkhushållning, fräddgrä-
skötsel, smådjurskötsel. Skolan, som är väcker och friskt belägen vid Vättern
och Ömberg, står under statens inspektion och statsbidrag kan erh. t. 15—20—35
kr. pr. mån. Illustr. prospekt fr. föreståndarinnan L. Lindahl, Borghamn. Tel. 7.

A.-B. Skandinaviska Tillskärareakademien

Drottninggatan 73 C, Stockholm. Tel. 20 16 74.

Läroanstalt för undervisning i TILLSKÄRNING och PROVNING av alla
slags herr- och damkläder. Längre och kortare kurser anpassade efter
elevernas behov och förkunskaper. God modern utrustning.
Vårterminen börjar den 14 jan. Begär prospekt!

Läroanstalten grundad 1912. Tilläddad statsunderstödd.

Kungl. Hovblomsterhandel

H. FLATOW

Säg det med blommor!
Västerlånggatan 14. STOCKHOLM

— Blomsterförmedling till in- och utlandet —

Telegr.-sdr.: Flatow. Telefoner: 11 03 06, 20 21 17. Postgirokonton 549

NORRKPINGS STUVLAGER

KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.

Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar per extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser

Hagar Olsson:

Spelet om en själ.

Karin Boyes nya roman *Kris* är till sin slytning utan tvivel det mest betydande av hennes prosarbeten. Och själva utformningen är, ehuru kanske en smula vag, mycket egenartad i sin bländning av enkel realism och mångtydig symbolik.

Det är en ung flickas utvecklingshistoria som berättas. Malin Forst, fjugo år gammal, i seminarieets studentklass, genomgår den andliga kris som i en eller annan form möter varje ung människa som söker den verklighet om vilken hon kan säga: »detta är jag; detta är mitt». För Malin Forst blir det en brottning med Gud, med samvetet, med det övermåttiga Kravet. Av denna makt, vad man än vill kalla den, pressas hon hårt — ända till bristning, till den yttersta gräns för sina krafter. Men när hon nått botten av de allra ängst och den förtvivlan en själ i nöd kan att genomgå, när henne ett budskap från en värld av ljus, sanning och skönhet — en värld bortom det upprivande striden, bortom de skrärande motsättningarna. I ett anskåpade linjer, ett harmoniskt väsens själklara tillit till livet — »betraktandets och tänkandets heliga hållning av tillit» — läser hon, gripen och svärmsikt mängden, de hemlighetsfulla tecknen som för henne blir frigörelsens alfabet. Hennes motståndskraft växer, ett beslut tar form: att vinna livet till varje pris. »Hon ville vinna sitt liv, sitt liv, ingenting annat — såsom ett byte». De övermåttiga krafterna, de stora hotfulla orden — Gud, sam-

vet — faller samman som ihålig teater, som en värld som »föreställs», och kvar blir endast verklighetens klippor: »detta är jag; detta är mitt».

Så blir den skenbart så obetydliga historien om Malin Forst och hennes religiösa kris ett led i ett mycket stort och mycket betydelsefullt skede: det led i den världshistoriska kampen mellan skenets värld och verklighetens, mellan formens, ordningens och tuktens värld och det eviga upprets — vardandets. Med ett djärvt grepp har Karin Boye låtit denna tidlösa kamp mellan makterna tråda fram i en symbolisk bildserie som successivt avbryter berättelsens gång och ger den kosmiska bakgrunden för detta människoskede. I smärtnas schackklubbs ser man till exempel Svart och Vit spela om detta ödet: det hela växer ut till en vision av samma art och innebörd som Almqvist gestaltat i »Ormus och Ariman». När boken är slut förstår man att spelet förtärlar och att ett genomträngande *Garde la reine!* vad varje steg svävar över Malin Forsts huvud.

Att ha förmått förmedla ett så intensivt intryck av livsavgörande vägsamhet, av dess dramatiska spänning och dess kosmiska räckvidd, det är en betydande konstnärlig seger. Någon lättillgänglig bok är *Kris* emellertid inte. Men långsamt skrivet är det psykologiska problemet, men på grund av framställningens rätt abstrakta karaktär får man inte alltid upp kontakten med det omedelbart medryckande: inlevelsen.

”Vardagsliv i Sovjet”.

Det var en ganska pessimistisk bild av förhållandena i Sovjet-Unionen, som *Marika Stierstedt* gav i sitt välformade och välbesökta föredrag på Musikaliska akademien i tisdags, betitlat *Vardagsliv i Sovjet*.

Hon talade om fattigdomen, trångbördheten, de oöflräckliga linerna, den ojämna levnadsstandarden, allt som mött henne under en sex veckors vistelse i Sovjet i höst. Hon framhöll det beklämmande fenomen, som består i en hastigt uppstående klasskillnad, eller kanske snarare kastbildning. Där existerar redan en högre kast, yrkesgrupper med högre inkomster och större förmåner, yrkesgrupper som kunna bestå sig bättre bostäder — de köper in sig i kooperativa nybyggen — bättre mat, finare kläder, dyrare nöjen. Talaren beskrev vissa tecken som tyda på en förskjutning mot en traditionellt borgerlig livsförel i Sovjet, som t. ex. att militären beordras, att lära sig dansa för att förbättra sin hållning, eller att det vid de officiella festligheterna sätts med mat och dryck på ett nästan motbjudande sätt.

Fru Stierstedt underströk ytterligare ett par av de allvarigaste svårigheterna inom den nya regimen, nämligen faran för överbrykratsning samt för ineffektivitet i produktionen. Exempel: den höga kasseringsprocenten i vissa industrier, bl. a. 80 % inom glasindustrin. Oförändrad av ungdomen på uppbyggnadsarbets altare är ett annat märkt drag. Ryssarna själva erkänna stundom att det finns en fara för att den idealistiska, trosvissa, hänfödda ungdomen skall arbeta ihjäl sig under tvålan och beting.

Det är ingen tvekan om, att inte de slutsatser fru Stierstedt drog av vad hon sett i Sovjet åro värda allmänt instämmande, nämligen att vi här i Sverige skola vara lyckliga över vår frihet och

omständigheter, under vilka många av dessa människor leva, men är ju inte desto mindre ganska skrämmande.

En helt annan sak är, när utlänningsfrågan inte längre behandlas sakligt ur juridisk eller ekonomisk synpunkt utan göres till ett politiskt twisteför. Frankrike kan trots allt ännu inte helt vara utan utländsk arbetskraft. Och de politiker som t. ex. gravarbetarna, murare, lantarbetare, tegelarbetare sedan långa tider rekryteras bland utlänningar, bevisar att deras nationalistiska känslor tagit överhand över deras ekonomiska förstånd.

I varje fall med den nationalistiska stormloften över Frankrike inte överskattas. Alarmsignalerna och varningstrummorna som plötsligt ljuda i pressen ha ingenting att göra med Frankrikes sanna röst.

Elisabeth Janstein.

Stundom en idyll.

Hos Gertrud Liljas »Stundom en idyll» är det titeln man tycker mest om. Den är utmärkt och uttrycker på sätt och vis allt det som man får ut av boken: livet är grått, i många fall tungt och hårt — men — stundom lysas det upp ett slag och man får syn på en ljusgrön glänta där unga människor får lust att bygga sig en hydda. Stundom kan det vara en idyll.

Handlingen är förlagd dels till en liten herrgård på landet, dels bland elever på tekniska skolan i Stockholm. Birgitta, Gitta, boken »jag» går på teknisk, förlorar sig med bondpojken Emanuel som är extralärare i Norra Latin, hon blir teckningslärarinna — men tiden innan broloppet hinner bli lång trots feriekurser och extralektioner. Till slut är det en av Gittas bröder som ger dem dråpslaget — Emanuel har »skrivit på» åt honom och alla besparingarna för Emanuels provår

försöka efter bästa förmåga bevara och förkovra vår urgammal demokrati.

Men fastän vem som helst, som varit i Ryssland, kan bära samma vittnesbörd som fru Stierstedt, så tycker man ändå att skildringen — trots allt — blir oräntvis, när den inte ger bakgrunden, den starka entusiasmen för det gemensamma arbetet, den anda av gemenskap, som dock så starkt möter en från det stora, högtema folket. Man får ju heller inte glömma det oerhörda trycket utifrån under vilket Sovjet alltifrån sina första stunder haft att arbeta, lika litet som det nästan bottenlösa kaos, ur vilket det för den nya regimen gått att skapa ett människovärdigt samhälle.

Och — kanske låg bakom bristen på det av fru Stierstedt saknade toalettföremålet i sovrummet var en idé — från början propagaderad av ingen mindre än Tolstoj själv!

Fru Stierstedt berörde visserligen också sina sidor av problemet och uttryckte också den förhoppningen att det skall lyckas ryssarna att med ut hållighet och tillämod förverkliga de uppställda målen.

Men hennes djupt fånglade rättvisliga reagerade i alla fall på det jämte sätten, med förtjusta och skadeglada applåder vid skildringarna av umbaränderna och svårigheter som det ryska folket har att kämpa med. Det passar den — i varje fall relativt — bekvämliga och välvårdade stockholmspubliken illa att på detta sätt jubla över allt som ryssarna utbärda till försaka — väl ändå ofta för idens skull.

Först skulle man i varje fall gärna vilja se en motsvarande oförvilla ådagalagd här i Sverige till värn och förkovrande av den stolta demokrati, som vi, nu levande, fått i arv av våra fäder.

C. H.

ryker. Men Gitta bjuder honom tappert på rum och kökvrå och Emanuel gör våld på sig och accepterar — lika tappert. »Han betraktade sig redan som min huvudbonde, fast det är mitt rum och min kökvrå», tänkte jag undergiven och lyssnings... Det är en mening som kunde stått hos Elin Wägner. Man finner förresten många Wägneriska vändningar hos Gertrud Lilja; liksom Elin Wägner slår hon gärna det högtidiga och det allmogliga i samma kyril, låter djupsinnigheter och trivialiteter gå hand i hand, vilket ger det som skildras en fristående levande prägel.

Gitta har en god vän — Loa — och två bröder Henning och Bo. Loa är huvudskågen till för att säga alla de van mots som författarinnan har så gott om, men som hon inte gärna tycks vilja lägga i jag-personens mun. Hon är kvick — Loa — och hon säger många bra saker, man kan t. o. m. skytma människan bakom orden, men ibland blir det tröttsamt med någon, som alltid kommer med kyckheter. Mellan de två halvbröderna har Gertrud Lilja dragit upp problemet Kain och Abel: två bröder förenade i kärlek, avund och hat. Uppslaget är bra — minnen från barndomen och skolliden är stvtt inflikaade — men det hela är på intet vis slutfört, inte ens då Kain—Bo dödligt slår Abel—Henning genom att förföra hans lästmö. Det är ett ämne som är alltför stort och tagiskt för att behandlas och avfärdas så enkelt som det sker i denna bok. Jag tror att Gertrud Lilja skulle kunnat göra en gripande novell av samma ämne som vi i hennes roman bara blivit en svag mörk tråd, inte ens tillräckligt utarbetad för att bilda vävens mörka inslag. Det är farligt för för stora förebilder.

Men så tänker man återigen på titeln: Stundom en idyll. Och den försökar mycket, den håller vad den lovar. Man skymtar stvå unga människor i bredd på en åkerren där det bara fanns plats för en, den tokgä, något vilda Loa anamlar från Paris att kärleken gjort henne mild och så konservativt att hon skulle passa i en soffa med antimakassar. Lisen kommer in med den doftande kaffekannen på herrgården, medan hennes Kari-Erik, född strax innan gifterna, lugnt snusar i sin vagn under kastanjerna. Göken gal på lindkullen, daggan blänker i blåvarje fall relativt — bekvämliga och välvårdade stockholmspubliken illa att på detta sätt jubla över allt som ryssarna utbärda till försaka — väl ändå ofta för idens skull.

E. B. G.

Hur ser Edert linne ut?

Ni tvättar väl med Versale, det enda tvättpulver i sitt slag, som efter åtta månaders officiella prov-åsatta Husmoderföreningarnas garantimärke. Helt svenskt fabrikerat och svenskt firma.

VERSALFABRIKEN, Stockholm.

MEDDELANDE

Härmed meddelas att begravning i samband med eldbegängelse omfattande: Kista med svepning, läkareintyg och resolution för eldbegängelse, livvagn och bärande vid bisättningen, Blommor på kistan, eldbegängelseavgift, hyra av krematoriums kapell vid jordfästningen, arvode till organisten, lev. ljus på altaret och vid katafalken, askurna, urngrav och gravöppning ordnas av oss till ett pris av

175 kronor
Vi stå till tjänst med råd och upplysning i alla som rör begravningar.
Wagners Begravnings- och Eldbegängelsebyrå
33 Sibylliegatan 33.
Telefon: 62 42 95, 61 30 51.
Efter kl. 6 e. m. 38 40 47, 62 52 05.

INSTITUT BELLE

Kungsgatan 7, 6 tr., hiss, uppg. A.
Gymnastikdirektör Elin Öster.
Telefon 11 27 07.

Vetenskapl. skönhetsvård o. damfrisering: Ansiktsbehandling. Specialbehandlingar för Pormaskar, Finnar, Frost och Fråknar. Permanentfärgning av ögonbryn och ögonfransar. Fotvård och Manicure. Specialitet: Elektriskbehandling för Vårter och gennastiska härländ. Massage och sjukgymnastik. Ljusbehandling.
Kostnadsfria konsultationer.
Ljus, hygienisk ateljéväning.

Kartritningskurs.

Vårkurs 15 jan. — Höstkurs 15 sept.
Begår prospekt!
ANNA DAHLSTRÖM,
s. o. kansalkrivare hos K. Lantmäteristyrelsen. Adr. Strymgång, 47, 3 tr., Stockholm. Tel. 60 6274 kl. 8—9 i. m.

NI FÅR pengarna att räcka och en slant över

genom att med hjälp av Postparbankens budgetbok planera Edra utgifter. Och det är en mycket rörlig uppgift att på detta sätt ordna sina finanser.

POSTSPARBANKENS BUDGETBOK för 1935 tillhandahålls till självkostnadspris — en krona. Rekvisitrens konto närmaste postanstalt (postgirokonton 59847). Gör det i dag.

SKÖNLITTERÄR NYHET!

En märklig roman — av en av Norges mest lästa och uppskattade författare — som säkert kommer att låta tala om sig, är

KARI GLÖERSENS
II på svenska: nu utkomna bok

FAST GRUND

En ovanlig, gripande berättelse — särskilt för mera mogen ungdom!
Pris: Häftet 3:25, klob. 4:50, halvfranskt band 5:50.
DE UNGAS FÖRLAG, Sthlm 1.

4 nya romaner
att lägga märke till

KARIN BOYE	
Kris	5:50
GERTRUD LILJA	
Stundom en idyll	5:75
ALICE LYTTKENS	
— kommer inte till middagen	6:25
DAVID ARILL	
Två års påföljd	5:50

BONNIERS

Folkpensioneringen.

(Forts. fr. sid. 1.)

siering: 1 procent av den taxerade inkomsten — dock lägst sex och högst femtio kronor (enligt nuvarande lag lägst två och högst trettio kronor.) I gengäld blir också pensionsbeloppen höjda. Och här kommer ännu en viktig nyhet i 1934 års förslag. Avgiftspensionerna skola nämligen utgå med ett grundbelopp, som är lika för alla — majoriteten föreslår 100 kronor — och utöver detta kommer sedan ett förligt tillägg, utgörande 10 procent av inbetalda avgifter. Det hittillsvarande systemet med pensionstillägg, som utgå efter behovsprövning, har bibehållits, men beloppen ha höjts: De utgå, graderade efter tre olika dyrorisgrupper med 200, 250 eller 300 kr. De högsta pensionstilläggen för närvarande utgör 225 kr. för män och 210 kr. för kvinnor, innebära pensions-tilläggen lika väl som avgiftspensionerna en väsentligt ökad hjälp.

Den hittills praktiserade starka fond-bildningen föreslås betydligt inskränkt. Sålunda skall under de första decennierna efter förslaget genomförande både avgiftspensioner och pensionstillägg finansieras med Milskott från fonden. Denna får växa med högst 20 milj. kr. årligen till ett slutligt maximum av omkring 1,000 milj. kr. Under nuvarande förhållanden har allmänna fonden vuxit med cirka 45 milj. kr. om året.

Ingen skillnad skall längre bestå mellan män och kvinnor, vare sig i fråga om avgiftspension eller pensionstillägg. För att riktigt klarlägga vidden av detta framsteg erinras om att avgiftspensionerna enligt gamla lagen utgöras för män högst

70 procent på de erlagda avgifterna, för kvinnor högst 56 procent. Medelbeloppet av avgiftspensioner uppgick vid 1932 års utgång till kr. 13: 17 för män och kr. 5: 33 för kvinnor. En betydlig skillnad alltså i pengarnas värde, om de inbetalats av en man eller en kvinna!

I motiveringen till sina förslag framhåller kommittén bl. a. att den ekonomiska och sociala utvecklingen efter 1913 inte alls motsvarat de dåvarande lagstiftarnas förväntningar och föreställningar. I stället för det lugna framåtskridande, som man väntade sig — med fast penningvärde och stabila samhällsförhållanden — utbröt strax efter försökningens genomförande världskriget med ty åtföljande våldsamma kriser — i stället för den återhämtning som man hoppades på efter kriget har vårt näringsliv prövats av uppreade, mycket kända perioder av lågkonjunktur. Hela det ursprungliga systemet med låga avgiftspensioner, beräknade på lång sikt, med pensionstillägg, som i stället måste bära den huvudsakliga delen av pensioneringen och med en värdig fondbildning, som förutsatte någotsånär stabila placeringsmöjligheter, visade sig alltså mindre motsvara den faktiska utvecklingen.

Kommitténs förslag tar i stället sikte på de nuvarande förhållandena, genom att hela pensionssystemets tyngdpunkt förskjutits, från en på lång sikt upplagd försörjning till en försörjning av de gamla just nu. De förefaller också just nu svårare än någonsin att planera för framtiden. Hur stora förändringar som på kort tid kunna äga rum inom befolkningsförhållandena belyses av de undersökningar beträffande den antagliga fördelningen av de olika åldersgrupperna, som kommittén publicerat i två tidigare framlagda delar av betänkandet. Medan det fram till 1880 fanns minst 10 perso-

Ester Ståhlberg. De förfalskade "judeprotokollen".

(Forts. fr. sid. 1.)

Den inifrån kommande förståelsen för olika kulturer, som fru Ståhlbergs tvåspråkighet bl. a. betyder, är ett utmärkande drag för hela hennes författarskap, hela hennes personlighet. — *Människan*, oberoende av yttre förhållanden och villkor, är det som intresserar mig mest, säger hon. Förståelse och tolerans är det jag framförallt vill söka hävda genom mina böcker. Som t. ex. novellen *Nyårsnatten* i boken *Se, drömmaren* kommer där — en skildring av mötsättningarna mellan den strängt västerländska svenskfinska manns mentalitet och den sedan många generationer i Finland oplanterade ryska mentaliteten — i boken representerad av hustrun. Av historiska skäl inta finnarna en skarpt avväjande inställning till denna en smula »österländska» mentalitet. Men det är framförallt *det mänskliga*, som måste komma till sin rätt. Så snart man ställer sig på den rent mänskliga ståndpunkten gentemot sina medmänniskor, så *förstår* man.

Samma äkta mänskliga förståelse som utmärker novellen om *Nyårsnatten* återfinner man i fru Ståhlbergs andra arbeten. Det spontana, djupt kända försvaret för *Judarnas värde* som människor som är kärnan i berättelsen *Se, drömmaren* kommer där. Eller den varma medkänslan för den fångne rödgårdisten på Sveaborg i novellen *Allas land*. — Där är också en mötsättning mellan två grupper, som har så svårt att förstå varandra, men som ändå borde göra det. Och det finns så mycket tragik därbakom! Jag frågar denna, säger fru Ståhlberg, är det verkligen *allas land*, detta Finland? Är det *allas land*, detta Sverige?

År 1919 blev den kände och verksamme politikern och juristen K. J. Ståhlberg det fria Finlands president. Det var ett land som efter självständighetsförklaringen genomkåpat inbördeskrigets alla outplånliga fasor, som han och hans hustru fjonga mottaga i sitt ansvar.

— Jag kände, säger fru Ståhlberg, att jag *måste göra en insats* och min insats efter kriget skulle bli att ta hand om barnen som genom kriget blivit hemlösa och värlösa. Så startades föreningen *Hem åt hemlösa barn*, som sedan vuxit till en hela landet omfattande organisation, som redan tagit värd om 2,000 barn genom att skänka dem goda, kärleksfulla hem, som skapat upptagningshem för varje län och som kan glädja sig åt ett stort förtroende från såväl stat som kommuner, med vilka den nära samarbetar. Vi ha de allra bästa erfarenheter av detta arbete, säger fru Ståhlberg, hur barnen många gånger bli till välsignelse för de hem, dit vi kan få sticka dem, och hur hemmen i sin tur ger barnen den rofästhet, den omvårdnad och kärlek som de måste ha för att utvecklas sunt. Barn får lika lite som någon människa känna sig ensamma och utstötta ur gemenskapen. Och tycker man nå mången gång att man med sitt myckna arbete på olika områden kastat sig in i möda och svårigheter så visar det sig ändå alltid att det är *det* kravet man måste uppfylla: *Allt visa trohet och tillämd mot de idéer man vill arbeta för.* C. H.

ner mellan 15—65 år — alltså i de produktiva åldrarna — på varje person över 65 år har motsvarande siffror från 1890 och fram till inbevarande tid varit något mer än 7. Efter 1940 kommer enligt beräkningarna antalet personer i dessa åldrar ytterligare att sjunka och omkring 1970-talet beräknar man att antalet 15—65-åringar kommer att vara endast 4 på varje person över 65 år. Alltså en väl-

De förfalskade "judeprotokollen".

Judeprocessen i Bern, som inleddes i slutet av oktober blev på de åtalade nazisternas anhängan uppskjuten till omkring den 15 december, då den av dem utsedda experten, den antisemitiske författaren Fleischhauer, senast skulle vara färdig med sitt uttalande. Det är en mycket märklig rättegång, detta, anhängigjörd av Schweizer Israeliticher Gemeinbund gentemot den schweiziska nazistorganisationen. Den gäller i det rummet avslöjandet av det mångåriga bedrägeri i den antijudiska propagandan, som är känt såsom »Zions Visers Protokolls». Men man väntar sig därutöver en uppgörelse med många andra av antisemitismens mörkaste sidor.

En intressant redogörelse för denna sak har publicerats i D. N. av överrabblen i Stockholm, doktor *Marcus Ehrenpreis*. Han berättar att när »Zions visers protokoll» för omkring femton år sedan började utkomma i översättningar — av en rysk upplaga, som utgivits i Petersburg 1905 — var det till börja med just ingen som fäste sig vid dem. Man lämnade dem åt sitt öde. Men de blevo så småningom ett allt farligare vapen i den internationella antisemitismens händer. Hitler byggde till stor del sin antijudiska lära på dessa protokoll. Och just *nu läser pressens bildningsministern Rust inför Zions visers protokoll — med kommentar av Rosenberg — som officiell skotbok i de preussiska statorna. I flera länder utkomna »protokollen», delvis i jätteupplagor.* I Frankrike kastar förlaget Grasset väldiga massor ut i bokmarknaden. Även här hemma utges protokollen från ett förlag i Råsunda, för sedda som en förfalskad garanti för deras äkthet — den uppges osannfärdigt vara ett vittnesbörd av dr: Ehrenpreis själv.

Men vad är det då dessa mångomtalade och inflytelserika protokoll innehålla? »Zions vises», skriver dr: Ehrenpreis, äro de »judiska logernas stormästares», vilka på zionistkongressen i Basel 1897 skulle ha hållit 24 hemliga sammanträden för att organisera en sammansvärjning mot hela världen. Där har beslutats ett program för upprättandet av ett judiskt världsvälde under en konung »av Zions blod» och Davids stam. De ha haft ingående överläggningar om hur de genom våld och list skola korrumpera folken och deras regeringar, parlament och press. »Vi måstes — heter det i tionde protokollet — »i alla länder förgifta de inbördes förhållandena mellan folk och stater». Demokratier, konstitutionella författningar, Nationernas förbund, vetenskapen — allt detta och mycket annat är judarnas påhitt för att underkasta jordens folk. Krig, revolutioner, härskarnas detronisering, ekonomiska kriser, bolsjevism och kapitalism äro likaledes judarnas verk. Även åskändningsundersivningen (schweizaren Pestalozzis skapelse) är ett påhitt av Zions vise: »det har till mål att förvandla gojim till tanklösa och lydiga djur.»

I verkligheten gick det till så — och det bestyrkes av den ännu bevarade inbjudan till denna första kongress i Basel 1897 — att kongressens förhandlingar skulle äga rum i »absolut offentlighet» och att intet skulle sägas eller beslutas »som står i motsats till deltagarnas medborgerliga plikter». Rättegången i Bern förfogar över ett stort antal experter av olika åskändning och från olika kretsar, som med största noggrannhet gått till sitt värv. Bland experterna befinna sig även några förrevolutionära ryssar.

»De fakta, dokument och personliga upplevelser som dessa ryska vittnen med-

dig ökning av de produktiva åldrarnas sammanlagda försörjningsbörda för de gamla räkning. Redan dessa siffror ge en liten glimt av vanskligheterna då det gäller att dra upp riktlinjerna för en så ingripande organisation som folkpensioneringssystemet — både ekonomiskt och socialt. Till några av de viktigare detaljerna i förslaget hoppas vi få anledning återkomma.

delas», heter det i artikeln, »höra till processens viktigaste resultat. Vad dessa kompetenta politiker och forskare med betövande öppenjärlighet anföra verkar på alla som en sensation. Deras utsagor fastslå överslagsligt att protokollet äro ett verk av den ryska hemliga polisen (Ochrana). De blotta den till undergående dömda tsarismens ruttenhet; man ser förmigen denna härva av organiserat spioneri, provokationer och systematiska förfalskningar ur vilken »protokoll» framgätt.»

De ha också gång på gång använts som förberedelse till judeprognoser i Ryssland. Men i själva verket äro de antisemitiska protokollen ingenting annat än ett plagiat av en politisk smådetkrit, som på 1860-talet författades om Napoleon III av en parisadvokat. Icke mindre än 170 ställen i protokollet äro så gott som ordagrant hämtade ur dennes bok, med den ändringen att i stället för den åsyftade Napoleon sattes judendomen eller Zions vise.

Hur har då en hel värld så villigt kunnat låta lura sig, när sanningen låg så nära till hands? Ja, det kan man fråga sig. Dr: Ehrenpreis möjligen är inledningen till ett grundligt och välbekänt klarläggande av hela det material som ligger till grund för den antijudiska propagandan och att man har en säker förnimmelse av att sanningen är på väg.

Säkert ligger det också en stor sanning i ett uttalande av en av Bernprocessens experter som säger: »Endast den som ej känner till de verkliga, som protokollen utövade, må skrämmas åt dem såsom att en förfalskning som utan vidare kan genomskådas av vem som helst.»

till dubbeljulen: gör några provköp — se själv att pengarna bli dryga i kooperativa

Litzéns Advokatbyrå
Mosebacketorg 5. Tel. 43 18 34.
Inneh. N. Th. Wahlström.
Juridiska uppdrag. Köp o. försäljning av fastigheter, inteckningsplaceringar m. m.

Bagarstugan
HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 • " 73 37
GÖTGATAN 52 • " 335 90

TIDEVARVET
Triedwaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstid kl. 10—12 f. m., 1—4 e. m. Postgros 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6:—, halvår kr. 3:25, kvartal kr. 1:75. Lösningsnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.
Stockholm 1934
Zetterlind & Thelander Boktryckeri-A.

Årets Julmarknad

har börjat och är redan livligt besökt. Kunder från alla stadsdelar besöka oss, de säga att våra priser anses bland de billigaste i staden

NÅGRA UPPGIFTER:

Nötskålar av tri, 88 öre.
Ljusman-schetter, glas, 1 doim, för 88 öre.
Antikljus 6 för 88 öre.

Obs! med 3 ljus. **88 öre**

Obs! med 3 ljus. **88 öre**
I vår nuvarande butik fortsätta vi ännu en kort tid att sälja lämpliga julartiklar till mycket låga priser.

Varuhuset för 88-öres Artiklar
29 DROTTNINGGATAN 29

Omkring den 10 inflytta vi i samma fastigh. till större lokaler.